Gulyás Károly, un bibliotecar de altădată

BÁNYAI RÉKA
Biblioteca Judeţeană Mureş

În anul 1907, un tânăr profesor a fost numit custode al Bibliotecii Contelui Teleki Sámuel. În decursul anilor el s-a dovedit a fi demn de încredere: timp de 35 de ani rămâne fidel acestei însărcinări, zelos, cu un entuziasm şi simţ al datoriei, pe care îl aveau poate numai cărturarii de altădată. Am considerat că merită studiată această personalitate, a cărei viaţă şi activitate s-a îmbinat cu istoria Bibliotecii Telekiana din prima parte a secolului al XX-lea. Cercetarea acestui domeniu nu este nicidecum terminată, lucrarea de faţă dorind să fie doar o primă etapă a acestui studiu.



Lexicoanele şi celelalte surse tipărite ne prezintă numai informaţiile cele mai necesare despre viaţa lui Gulyás Károly.[1] S-a născut la 15 decembrie 1873 la Debreţin, oraş de cultură cu tradiţie seculară în domeniul cărţii. Dragostea pentru lectură şi carte o dobândeşte chiar în familie, tatăl lui fiind tipograf, iar bunicul compactor.[2] Urmează studiile la renumitul colegiul reformat din oraşul natal, iar după

[1] Cele mai multe date apar în studiul lui Csontos Mária, ***Levelek a Teleki Téka történetéből. Gulyás Károly, a Teleki Téka őre***, în ***Emlékkönyv a Teleki Téka alapításának 200. évfordulójára***, Târgu-Mureş, Editura Mentor, 2002, p. 89-143. (În continuare ***Emlékkönyv.***) p. 89-143.

[2] Kiss László, ***Emlékeiről beszél Gulyás tanár úr...***, în ***Keleti Újság***, 16 oct. 1939, p. 12.

BDD-A19352 © 2006 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:08:12 UTC)

bacalaureatul din 1891[3] se înscrie la Academia de Arte Plastice din Budapesta. Desenul şi artele plastice îl preocupă încă din copilărie. După terminarea Academiei, în 1896 devine profesor de desen la gimnaziul reformat din Kisújszállás unde predă materiile desenul liber, geometria, limba latină şi greaca veche, matematica, caligrafia.[4] Activează aici până la sfârşitul anului şcolar 1901/1902. Între anii 1897-1898 îşi satisface serviciul militar la Oradea.[5]

În anul şcolar 1902/1903 îl găsim pe Gulyás deja la Târgu-Mureş, unde a fost numit de către minister în funcţia de profesor al Colegiului Reformat.[6] Ca şi la Kisújszállás, la început predă şi aici mai multe materii, principalele rămânând totuşi desenul şi caligrafia. În perioada 1912-1915 el îndeplineşte şi funcţia de bibliotecar al renumitei biblioteci profesorale a şcolii.[7]

La mobilizarea generală din 1914 a fost recrutat, dar înainte de deschiderea anului şcolar 1914/1915 a fost scutit de serviciul militar, fiind custode al Bibliotecii Teleki, însă din martie 1915 este iarăşi chemat sub arme şi luptă pe frontul de nord, apoi în Serbia, ca locotenent al regimentului de infanterie nr. 22. În ianuarie 1918, conducerea liceului intermediază şi reuşeşte să-i obţină scutirea definitivă de armată.[8]

---

[3] ***A Debreczeni Ref. Főgymnázium Értesítője az 1890/91. iskolai évről.*** Debreczen, 1891, p. 43.

[4] ***A Kisújszállási... Ev. Ref. Főgymnasium Értesitője az 1896-97. tanévről***, Kisújszállás, 1897, p. 54. (Prin toate referinţele consultate, apare greşit data de 1898 ca fiind începutul activităţii lui Gulyás la instituţia sus-numită.)

[5] ***A Kisújszállási... Ev. Ref. Főgymnasium Értesitője az 1897-98. évről***, p. 35, respectiv ***Emlékkönyv***, p. 123.

[6] ***A Marosvásárhelyi Ev. Ref. Kollégium Értesítője az 1902-1903. ever***, p. XI. (În continuare ***Koll.Ért.***)

[7] ***Koll.Ért. 1913/1914***, p. 61; ***Koll.Ért. 1915/1916***, p. 16-17.

[8] ***Koll.Ért. 1914/1915***, p. 131; ***Koll.Ert. 1917/1918***, p. 8; ***Maros-Vásárhely és a háború. 2. könyv: 1915***, Szerk. Oroszlány Gábor. Marosvásárhely, (Grün Sámuel könyvnyomdája), 1915, p. 12, 27, 29, 67.

BDD-A19352 © 2006 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:08:12 UTC)

Era un pedagog înnăscut, care se ocupa consecvent de descoperirea şi educarea noilor talente. Cursurile lui de desen erau adevărate experienţe pentru elevi, considerate ca fiind prima şcoală liberă de artă din oraş, când la Târgu-Mureş cei tineri desenau după modele. În grădina Bibliotecii Teleki (unde Gulyás îşi avea locuinţa de serviciu) a funcţionat „academia de pictori", unde vara pictau deodată 10-15 persoane.[9]



Gravură realizată în anii '20 de Gulyás Károly, reprezentând viziunea sa asupra Bibliotecii Teleki

În timpul practicii, el le preda elevilor şi noţiuni de istoria artei, ilustrând cu reproduceri ale marilor capodopere, şi din când în când vizita cu clasele lui Galeria de Artă din Palatul Culturii. Anual organiza expoziţii din lucrările cele mai reuşite ale elevilor colegiului reformat, unde publicul oraşului avea posibilitatea de a cunoaşte tinerii talentaţi şi chiar de a cumpăra tablourile lor. Datorită învăţăturilor şi recomandărilor sale, mulţi ucenici şi-au ales profesia de artist sau istoric de artă.

Ucenicii preferaţi, descoperiţi de el, Vida Árpád (1884-1915) şi Bordi András (1905-1989), au ajuns printre cei mai renumiţi pictori ardeleni. Intervenea la părinţi şi profesori renumiţi ai Academiei de Artă pentru a le asigura studiile superioare. Prietenia reciprocă şi atenţia profesorului pentru

[9] Vezi nota nr. 2. (Curtea şi grădina de altădată a bibliotecii erau mult mai mari, decât astăzi.)

BDD-A19352 © 2006 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:08:12 UTC)

foştii elevi a rămas neschimbată şi după plecarea acestora din oraş, ei corespondând continuu. Gulyás a publicat multe articole şi studii de artă despre ei în colecţia de studii despre artişti plastici.[10] (Vezi Anexa)

După părerea contemporanilor, propria sa activitate de pictor nu era considerabilă, picta în stil destul de tradiţional, academician. A colaborat ca ilustrator la revista pentru copii ***Cimbora***,[11] a scris multe poveşti şi nuvele, a editat un volum propriu de poveşti.

Postul de bibliotecar la Biblioteca Teleki îl ocupă din 10 noiembrie 1907, conform propriei sale note din registrul de inventar folosit în perioada respectivă. Totodată, el notează şi lista bibliotecarilor instituţiei dinaintea lui, la fiecare menţionând şi perioada în care au activat.[12]

Pe lângă admiraţia şi dragostea continuă pe care o manifesta Gulyás faţă de bibliotecă în timpul serviciului său, chiar de la început se loveşte de problemele instituţiei, dintre care unele sunt valabile pentru toată perioada consultată, până la sfârşitul celui de-al doilea război mondial.

Conform testamentului ctitorului bibliotecii, custodele întotdeauna a fost ales dintre profesorii colegiului reformat. Respectarea acestei tradiţii induce două consecinţe contradictorii. În primul rând, s-a asigurat că postul să fie ocupat de către oameni culţi, respectabili, cu preocupări livreşti, dar din cauza profesiei, deşi erau conştiincioşi, le lipsea timpul fizic necesar

---

[10]Banner Zoltán, ***Bordi András***, Bucureşti, Editura Kriterion, 1978, p. 5-12, 31; Hajdu Zoltán, ***Töredékes beszélgetés Bordi Andrással***, în ***Bordi András festőművész kiállítása.*** (Ghid editat de Galeria Naţională a Ungariei, Budapesta, 1981), p. 6-8; Murádin Jenő, ***Erdélyi festőiskolák,*** Bucureşti-Cluj, Editura Kriterion, s.a., p. 86-92; ***Vida Árpád.*** (Ghid bilingv editat de Muzeul Judeţean Mureş, 1970), p. 14-34.

[11] Revistă apărută în perioada 1922-1929 la Satu-Mare, redactor principal Benedek Elek.

[12] ***Consignatioja azon könyveknek, mellyek üdvezült Cancellarius Grof Széki Teleki Sámuel Úr eő Excellentriája halála után jöttek és szereztettek a Bibliothéca számára***, Arhiva Personală Teleki, II c. 796, p. 140. (În continuare: ***Consignatioja...***)

BDD-A19352 © 2006 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:08:12 UTC)

rezolvării în totalitate a responsabilităţilor de bibliotecar, exceptând vacanţele de vară.

De fapt, unele surse consultate amintesc două funcţii şi în mod sigur, de la începutul secolului XX, întotdeauna exista un bibliotecar principal iar bibliotecarul propriu-zis a fost Gulyás Károly. (Termenul de custode este folosit inconsecvent, fie pentru unul, fie pentru celălalt.) Pe lângă el, în funcţie de bibliotecar principal apar următorii: Horváth József (? -1913), Dékáni Kálmán (1913-1925?) şi Szigyártó Gábor (1926?-1940?). Funcţia de bibliotecar principal era destul de formală, lucrările de toate zilele fiind efectuate de Gulyás, eventual, în lipsa lui se putea recurge la serviciile bibliotecarului principal.[13] Toate însemnările, rapoartele şi registrele instituţiei sunt alcătuite şi semnate de către Gulyás.

Înaintea lui Gulyás, aproape fiecare bibliotecar a slujit până la moarte, deci predarea-preluarea fondului de carte, respectiv iniţierea noului angajat n-a fost făcută niciodată. În afară de catalogul editat de Teleki Sámuel, nu exista nici o altă sursă de informare privind aşezarea şi regăsirea documentelor. Gulyás mărturiseşte, că în lipsa oricărei îndrumări a durat ani de zile până a învăţat să se orienteze în fondul de carte.[14]

Pentru regăsirea mai rapidă a documentelor, el alcătuieşte propriile sale evidenţe şi bibliografii, păstrate în manuscris, fiind primul care clarifică numărul exact al unicatelor şi exemplarelor rare. Identificarea şi descrierea incunabulelor, postincunabulelor şi a cărţilor vechi maghiare necesita cunoştinţe aprofundate. Scrie mai multe studii despre cărţile deosebit de valoroase ale bibliotecii, la care copiază ilustraţiile originale prin reproduceri proprii. (Vezi Anexa).

Studiind permanent fondul bibliotecii, el a descoperit şi a publicat mai multe manuscrise de valoare unică pentru istoria culturii maghiare, printre care: cartea de medicină din secolul al XVI-lea; lucrarea despre muzică a lui

---

[13] ***Emlékkönyv,*** p. 102-103. În lipsa surselor, până acum n-am reuşit să clarificăm în mod sigur datele exacte privind perioada de serviciu a bibliotecarilor principali.

[14] ***Ibidem***, p. 119.

BDD-A19352 © 2006 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:08:12 UTC)

Bolyai Farkas; prima carte de gramatică a limbii maghiare datând din 1789; două scrisori necunoscute ale scriitorului iluminist Kazinczy Ferenc către Teleki Sámuel. Publicarea corespondenţei dintre Teleki şi cei doi savanţi matematicieni Bernoulli a contribuit la alcătuirea portretului mai nuanţat al ctitorului bibliotecii.[15]

Gulyás popularizează biblioteca pe toate căile posibile: corespondează, ţine prelegeri la sesiuni ştiinţifice şi scrie cinci studii despre istoria bibliotecii, respectiv despre fondatorul ei. Vizitatorilor iluştri, care nu erau vorbitori de limbă maghiară, le povestea despre bibliotecă în limba latină clasică. Din toamna anului 1935 s-a pensionat ca profesor (după o activitate de 39 de ani), astfel că a avut mai mult timp pentru problemele bibliotecii.[16]

Funcţionarea zilnică a instituţiei era împiedicată de condiţiile oferite de clădire: sala mare a bibliotecii, neavând deloc încălzire şi iluminare, în perioada de iarnă nu se putea vizita, căutarea cărţilor era posibilă numai cu riscul de îmbolnăvire a personalului. (Sala de lectură era aşezată într-o altă încăpere, cu sobă, deci se asigura consultarea publicaţiilor cerute.) Datorită demersurilor lui Gulyás, sala mare, sala de lectură şi acoperişul bibliotecii au fost renovate în anul 1936. Totodată au fost confecţionate vitrine pentru a expune cele mai interesante cărţi, demne de interesul vizitatorilor.[17]

În ultimii ani ai activităţii sale se confruntă cu diferite boli şi stare materială uneori chiar disperată, datorită faptului că plătirea pensiilor întârzie luni îndelungate, iar salariul bibliotecarilor chiar 4 ani.[18] Din iulie 1939 îi vine ca ajutor tânărul profesor al colegiului reformat, Nemes Károly, care după plecarea lui Gulyás va rămâne singurul bibliotecar până în 1951.[19] De fapt, în anii colaborării lor, Nemes este de mai multe ori concentrat de către organele militare, în perioadele respective Gulyás îndeplinind singur serviciul. Starea

---

[15] Vezi ***Anexă***, capitolul ***Editor şi îngrijitor***.

[16] ***Koll. Ért. 1935/1936***, p. 44.

[17] Însemnarea lui Gulyás în cartea de vizitatori a Bibliotecii Teleki din perioada 1903-1940, p. 106; ***Emlékkönyv,*** p. 98-99, 119-126.

[18] ***Idem***, p. 109, 120, 123

[19] ***Consignatiója...*** p. 140.

BDD-A19352 © 2006 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:08:12 UTC)

sănătăţii şi vârsta înaintată îl determină să se retragă, pensionarea lui fiind admisă de către susţinătorii instituţiei, familia Teleki, din 1 mai 1942. După data respectivă, el se mută la familia fiicei lui la Dévaványa. [20]

Nu şi-a pierdut însă interesul faţă de instituţia căreia i-a dedicat cea mai mare parte a vieţii - în 1944 publică cea mai amplă lucrare a lui despre viaţa şi activitatea contelui Teleki Sámuel.[21] Ca şi în celelalte lucrări din acelaşi domeniu, este de părere că soarta colecţiei Telekiana era dependentă de activitatea fondatorului ei, după moartea acestuia biblioteca „s-a pietrificat" (expresia repetată a lui Gulyás), nefiind finanţată şi îmbogăţită de către urmaşi. El accentuează importanţa catalogului în patru volume alcătuit şi editat de Teleki, prin care biblioteca a ajuns o colecţie într-adevăr savantă.

Gulyás Károly a murit la Dévaványa în data de 27 ianuarie 1948.

ANEXĂ

Bibliografia operelor lui Gulyás Károly[22]

Beletristică

- ***Bagoly Bandi lakodalma***. Madármese négy részben. Târgu-Mureş [Marosvásárhely, 1922.] Tompos lito-, cinko- és tip. műint. 40 p. [poveste]
- ***A harmadik.*** În: ***Zord Idő***, nr. 12-13, 1920, p. 495-502, 517-521. [nuvelă]
- ***Vígkedvű Mihályék gyászos krónikája.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 17, 1928, p. 390-394. [nuvelă]
- ***Hosszu pórázon.*** În: ***Erdélyi Szemle***, nr. 10, 1932, 6-7. [nuvelă]
- ***Özvegy és leánya.*** În: ***Erdélyi Szemle***, nr. 7-8, 1933, p. 7-8. [nuvelă]

---

[20] ***Emlékkönyv,*** p. 138-139, 141-143; ***Consignatioja...***, p. 140.

[21] ***Az ismeretlen gróf Teleki Sámuel***, Budapest, Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesülete, 1944.

[22] Bibliografia nu este completă, unele lucrări nefiind regăsite până în momentul de faţă.

BDD-A19352 © 2006 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:08:12 UTC)

- ***A nagy ária.*** În: ***Erdélyi Szemle***, decembrie 1934, p. 9-10. [nuvelă]

Studii şi articole

- ***Bolyai Farkas festményei.*** În: ***Uránia***, nr. 5, 1913, p. 202-206. (il.)
- ***A gróf Teleki-könyvtár kincsei.*** În: ***Uránia***, nr. 10, 1913, p. 385-389. [studiu cu ilustraţii proprii despre bibliotecă]
- ***„Magyar festőművészet".*** În: ***Uránia***, nr. 10, 1917, p. 294-296.
- ***Egy elfelejtett festőnk. (Dósa Géza) - 1847-1871.*** În: ***Uránia***, nr. 10, 1918, p. 234-238.
- ***Petelei úr.*** În: ***Zord Idő***, nr. 2, 1919, p. 49-54.
- ***Csakúgy eszembe jutott...*** În: ***Zord Idő***, nr. 2, 1919, p. 63-64.
- ***Jeddy Sándor.*** În: ***Zord Idő***, nr. 3, 1919, p. 91-92.
- ***Gyárfás Jenő.*** În: ***Zord Idő***, nr. 4, 1919, p. 110-115.
- ***Demeter Róbert.*** În: ***Zord Idő***, nr. 5, 1919, p. 148-149.
- ***Vida Árpád.*** În: ***Zord Idő***, nr. 7, 1919, p. 211-215.
- ***Tolnai Lajos.*** În: ***Zord Idő***, nr. 8, 1919, p. 267-272.
- ***Dósa Géza.*** În: ***Zord Idő***, nr. 1, 1920, p. 4-8.
- ***„In Zord Idő" eleji.*** În: ***Zord Idő***, nr. 5, 1920, p. 137-139.
- ***Mentovich.*** În: ***Zord Idő***, nr. 5, 1920, p. 173-174.
- ***Szinyei Merse Pál.*** În: ***Zord Idő***, nr. 6, 1920, p. 220-221.
- ***Régi theatrum.*** În: ***Zord Idő***, nr. 7, 1920, p. 257-260.
- ***Benczúr Gyula (1844-1920).*** În: ***Zord Idő***, nr. 15, 1920, p. 653-654.
- ***Max Klinger.*** În: ***Zord Idő***, nr. 16, 1920, p. 703-704.
- ***Kulturánk multja: egyetem.*** În: ***Székelyföld***, nr. 16-17, 1921.
- ***Kancellárius gróf Teleki Sámuel (1739-1822) és m.-vásárhelyi bibliothékája.*** În: ***Székelyföld***, nr. 17-18, 1922.
- ***Demeter Róbert.*** În: ***Tükör***, 6 mai 1923.
- ***A marosvásárhelyi kollégium kis képzőművésze.*** În: ***Vasárnapi Újság***, nr. 3, 1924.
- ***A Kollégium alkalmi kiállítása.*** În: ***Székely Napló***, 28 iunie 1925.

BDD-A19352 © 2006 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:08:12 UTC)

- ***A Bordi András igaza.*** În: ***Tüzek,*** septembrie 1925, p. 153-156.
- ***Gróf Teleki Sámuel könyvtáralapítása.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 11, 1925, p. 236-238. [cu ilustraţii proprii despre bibliotecă]
- ***A régi kolozsvári könyvkötészet.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 23, 1925, p. 488-489. [cu ilustraţii proprii]
- ***Nevezetesebb régi épületeink.*** În: ***Színházi Világ***, nr. 17, 1925, p. 13-15. [cu ilustraţii proprii]
- ***Teleki könyvtár.*** În: ***Színházi Világ***, nr. 17, 1925, p. 17-19.
- ***Egy magyar tudós külföldi sikerei a 18-ik században.*** În: ***Ellenzék***, nr. 13, 18 ian. 1926, p. 10. [despre Fogarasi Pap József]
- ***Emlékezés Bolyai Farkasról.*** În: ***Színházi Világ***, nr. 7, 1926, p. 3 -9.
- ***Demeter Róbert.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 14, 1926, p. 334-335.
- ***Emlékek Móricz Zsigmond diákkorából.*** În: ***Ellenzék***, nr. 17, 22 ian. 1927, p. 10.
- ***Honterus János Kozmográfiája.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 17, 1927, p. 389-391. [cu ilustraţii proprii]
- ***Bábel-tornya meg a Noé bárkája.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 19, 1927, p. 446-448.
- ***A zene, mint tudomány.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 6, 1928, p. 124-126. [cu ilustraţii proprii]
- ***Köpeczi Sebestyén József. „A bethleni gróf Bethlen család története”-nek illusztrátora.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 9, 1928, p. 198-199.
- ***Dürer magyar származása.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 13, 1928, p. 311.
- ***Erdélyi lexikon.*** Szerk. Osvát Kálmán. În: ***Nagyvárad***, 1928, p. 286. [semnează articolul despre Biblioteca Teleki]
- ***A vásárhelyi zenélőkút.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 13, 1929, p. 304.
- ***Tere-fere a marosvásárhelyi festőművészetről.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 14, 1929, p. 333-334.
- ***Gr. Teleki Sámuel marosvásárhelyi könyvtáralapítása.*** În: ***Emlékkönyv a Székely Nemzeti Múzeum ötvenéves jubileumára.*** Szerk.

BDD-A19352 © 2006 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:08:12 UTC)

Csutak Vilmos. Sepsiszentgyörgy, a Székely Nemzeti Múzeum kiadása, 1929, p. 202-207.

- ***Halkuló szólamok építészetünkben. (Marosvásárhely igazán szép épületei körül.)*** În: ***Ünnepi könyv.*** Marosvásárhely, Kemény Zsigmond Társaság kiadása, 1930, p. 204-209.
- ***Gidófalvi Istvánné, Pataky Etelka marosvásárhelyi képkiállítása.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 5, 1930, p. 118-119.
- ***Festők panasza.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 9, 1930, p. 214.
- ***Milyen volt Bolyai János?*** În: ***Pásztortűz***, nr. 19, 1930, p. 444-445.
- ***Egy erdélyi művész halála.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 21, 1930, p. 491.
- ***Erdélyi rejtett kultúrkincsek.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 25-26, 1930, p. 590-591.
- ***A Bánffyak leveles ládája.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 9, 1931, p. 238.
- ***Bolyai-utódok***. În: ***Pásztortűz***, nr. 14, 1931, p. 354.
- ***Az orgona őse.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 16, 1931, p. 395.
- ***Marosvásárhely képtára.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 24-25, 1931, p. 565.
- ***Látogatóban Bordy Andrásnál.*** În: ***A Ma***, 14 iulie 1932.
- ***Az erdélyiség művészetünkben.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 7, 1934, p. 154.
- ***Műterem-avató.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 10-11, 1935, p. 227-228.
- ***A két Bolyai marosvásárhelyi ereklye-múzeuma.*** În: ***Matematikai és Fizikai Lapok***, 1938, p. 151-152.
- ***Marosvásárhely története.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 9, 1942, p. 405-406.
- ***Légy jó mindhalálig - emlékezés Móricz Zsigmondra***. În: ***Pásztortűz***, nr. 10, 1942, p. 423-424.
- ***Egy magyar humanista.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 2, 1943, p. 60-66.
- ***Némi kicsi székely természetrajz.*** În: ***Pásztortűz***, nr. 11, 1943, p. 503-507.
- ***Az ismeretlen gróf Teleki Sámuel.*** Budapest, Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesülete, 1944. (A szerző kiadása) (Különlenyomat a

BDD-A19352 © 2006 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:08:12 UTC)

„Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesületének Évkönyve IV. kötetéből), 19 p.

Editor şi îngrijitor[23]

- ***Benkő József levele gr. Teleki Sámuelhez.*** În: ***Irodalomtörténeti Közlemények***, nr. 4, 1908, p. 474-476.
- ***Kazinczy Ferenc két ismeretlen levele.*** În: ***Irodalomtörténeti Közlemények***, nr. 1, 1910, p. 97-101.
- ***Benkő József, gr. Széchenyi Ferencz, gr. Festetich György, Aranka György levelei gróf Teleki Sámuelhez.*** În: ***Irodalomtörténeti Közlemények***, nr. 2, 1910, p. 214-223.
- ***Gróf Teleki Sámuel levelezése külföldi mathematikusokkal.*** În: ***Mathematikai és Physikai Lapok***, nr. V-VIII, 1912, p. 194-223.
- Földi János, ***Magyar Grammatikája.*** Közzéteszi Gulyás Károly marosvásárhelyi ref. Kollégiumi tanár, a Gróf Teleki-könyvtár őre. Budapest, A Magyar Tudományos Akadémia kiadása, 1912, 303 p.
- ***Orvosságos könyv a XVI. Századból.*** În: ***Magyar Nyelv***, nr. 8, 1913, p. 373-377.
- ***Művelődéstörténeti emlék a XV. századból.*** În: ***Magyar Könyvszemle***, nr. 2, 1914, p. 161-163.
- ***Bolyai Farkas zenészeti dolgozata.*** În: ***Mathematikai és Physikai Lapok***, 1914, p. 401-426.

[23] Sunt cuprinse lucrări despre manuscrisele descoperite şi publicate de Gulyás Károly.

BDD-A19352 © 2006 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:08:12 UTC)

Gulyás Károly, a Librarian from the Past

Abstract

Gulyás Károly (1873-1948) was born at Debreţin. After finishing the first part of his education, he began his courses at Budapest, studying plastic arts. In 1902 he moved to Târgu-Mureş, teaching painting, calligraphy and other related subjects. In november 1907 he became librarian at Teleki Library and his activity lasted 35 years.

During his activity at Teleki Library he proved to be a very determined man, working hard in order to organize the collections on superior level. After profound researches, he published many articles and studies about the most important and valuable documents from library. Probably the most important of his papers is the monography dedicated to Teleki Sámuel, published in 1944.

BDD-A19352 © 2006 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.169 (2026-11-07 03:08:12 UTC)